

Contrastieve analyse

RUSSISCH – NEDERLANDS: SYNTAXIS

DARIA ASHUROVA

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Contrastieve analyse	4
2.1. Syntaxis: woordsoorten	4
2.2. Syntaxis: zinsopbouw	12
Woordvolgorde in stellende- en bijzinnen	12
Ja/nee - vraagzinnen	12
Zinnen met vraagwoorden	12
Woordvolgorde bijwoordelijke bepaling	12
Ontkenning	12
3. Conclusie	13
4. Literatuur	14

1. Inleiding

Russische taal is een van de grootste talen ter wereld en de grootste van Europa. De brede geografische en territoriale spreiding van het Russisch is het gevolg van de activiteiten van de Russische Imperium en later – Sovjet-Unie en Russische Federatie. Het statuut van het Russisch werd o. a. vastgelegd door de Verenigde Naties¹, waar het Russisch een van de 6 officiële internationale talen is. In 2018 spreekt er ongeveer 300 miljoen mensen op onze planeet het Russisch, waarvan meer dan de helft (160 miljoen) ziet het Russisch als hen moedertaal.²

Het Russisch is de officiële taal van de Russische Federatie en co-officieel in Kazachstan, Kirgizië en Wit-Rusland (naast Kazachs, Kirgizisch en Wit-Russisch respectievelijk). In Sovjet-Unie werd het Russisch als lingua-franca gebruikt, wat nog altijd het geval is in sommige voormalige Sovjetrepublieken, alhoewel intussen in kleinere mate.

Russische taal behoort tot de Indo-Europese taalfamilie en binnen deze familie – tot de Slavische talen. Samen met het Oekraïens en het Wit-Russisch vormt het Russisch de Oost-Slavische taalgroep.

In het Russisch zijn er veel leenwoorden terug te vinden uit o.a. het Frans, Duits, Latijn, Nederlands (voornamelijk termen uit de scheepvaart door de grote interesse van tsaar Peter de Grote in de Nederlandse scheepvaart) en uit enkele Turkse talen zoals het Tataars.

Het Russisch maakt gebruik van een variant van het cyrillisch alfabet, dat in zijn huidige vorm bestaat sinds 1918, toen het alfabet werd hervormd en enkele lettertekens waren afgeschaft. De laatste grote spellingshervorming was doorgevoerd in 1956. Het huidige Russische cyrillische alfabet telt 33 letters:

¹ [Diplomatie.belgium.be](https://diplomatie.belgium.be), geraadpleegd op 27/02/2020

² [News.rambler.ru](https://news.rambler.ru), geraadpleegd op 27/02/2020

Hoofdletter	Kleine letter (en cursieve letter)	Naam	Transliteratie	
			Nederlands	Engels
А	а	A	a	a
Б	б	Be	b	b
В	в	Ve	v/w	v
Г	г г	Ge	g	g
Д	д д	De	d	d
Е	е	Je	e/je	e
Ё	ё	Jo	o/jo	o/yo
Ж	ж	Zje	zj	zh
З	з	Ze	z	z
И	и и	I	i	i
Й	й й	korte I	j/-	y
К	к	Ka	k	k
Л	л	El	l	l
М	м	Em	m	m
Н	н	En	n	n
О	о	O	o	o
П	п	Pe	p	p
Р	р	Er	r	r
С	с	Es	s	s
Т	т т	Te	t	t
У	у	Oe	oe	u
Ф	ф	Ef	f	f
Х	х	Cha	ch	kh
Ц	ц	Tse	ts	ts
Ч	ч	Tsje	tsj	ch
Ш	ш	Sja	sj	sh
Щ	щ	Sjtsja	sjtsj	shch
Ъ	ъ	Hard teken	-	"
Ы	ы	Jery	y	y
Ь	ь	Zacht teken	-	"
Э	э	E	e	é
Ю	ю	Joe	joe	yu
Я	я	Ja	ja	ya

3

³ <https://meertaligheidentaalstoornissenvu.weebly.com/russisch1.html>

2. Contrastieve analyse

Hoewel zijn er veel taalkundige aspecten die het Russisch van het Nederlands onderscheiden, spitsen we de huidige contrastieve analyse voornamelijk op de vergelijking van enkele eigenschappen van syntaxis van het Russisch en het Nederlands. Als aanleiding voor deze keuze dient de analyse van de specifieke taalstaal i.k.v. cursus Taalanalist.

De doelstelling van deze contrastieve analyse is zowel de taalanalisten als logopedisten te ondersteunen bij de diagnostiek van meertalige kinderen met het Russisch als moedertaal betreffende erboven vermelde linguïstische aspecten.

2.1. Syntaxis: woordsoorten

Woordsoorten	Nederlands	Russisch
Werkwoorden <i>Глаголы</i>	Vervoeging van werkwoorden in tegenwoordige tijd voor getal en persoon Preffixatie en stamverandering Koppel- en hulpwerkwoorden	
	Sterke, zwakke en onregelmatige werkwoorden	Geen koppelwerkwoord <i>zijn</i> in tegenwoordige tijd en perfectieve toekomstige tijd. Вv. Она – очень милая девочка. – <i>Ze is een heel aardig meisje.</i> Я <u>пробегу</u> это расстояние. – <i>Ik zal dit afstand lopen.</i>
	4 verleden tijden Vervoeging van de werkwoorden voor getal en persoon Onregelmatige werkwoorden	Eén verleden tijd. Een werkwoord heeft vier vormen in de verleden tijd: drie enkelvoudsvormen (mannelijk, vrouwelijk en onzijdig) en één meervoudsvorm. De meeste Russische werkwoorden vormen hun verleden tijd volstrekt regelmatig door de toevoeging van de uitgangen aan de infinitiefstam: -л (mannelijk) -ла (vrouwelijk) -ло (onzijdig) -ли (meervoud) mits enkele uitzonderingen.

	<p>Werkwoordstijd (d.w.z. tegenwoordige, verleden of toekomstige tijd) van de hoofdzin en de bijzin moet hetzelfde zijn.</p>	<p>Hoofdzin en bijzin hoeven niet in dezelfde tijd te staan. Вв: Я <u>знала</u>, что ты <u>придешь</u> - Letterlijk: 'Ik <u>wist</u> dat je <u>zal</u> komen.' In plaats van: 'Ik <u>wist</u> dat je <u>zou</u> komen.'</p>
	<p>Het aspect wordt meestal niet expliciet gemaakt, behalve het verschil tussen voltooid tegenwoordige tijd ('Ik heb geleerd') en de onvoltooid verleden tijd ('Ik leerde'). De voltooid tegenwoordige tijd wordt gevormd door een hulpwerkwoord van tijd ('hebben' of 'zijn') te combineren met het voltooid deelwoord ('geleerd'). De onvoltooid verleden tijd wordt uitgedrukt door een achtervoegsel ('-den') achter de werkwoordstam te zetten ('leerden').</p>	<p>In het Russisch wordt op alle werkwoorden het zogenaamde aspect gedrukt, d.w.z. of de gebeurtenis gaande is of afgelopen. Вв. Я <u>читаю</u> книгу. – Ik <u>lees</u> een boek. (imperfectief) Я <u>прочитал</u> книгу. - Ik heb het boek <u>(uit)gelezen</u>. (perfectief)</p>
<p>Zelfstandige naamwoorden (substantief)</p>	<p>3 woordgeslachten Onderscheid tussen enkelvoud en meervoud Samenstellingen</p>	
<p>Существительные</p>	<p>Onzijdig woordgeslacht gemarkeerd</p>	<p>Woordgeslacht is gemarkeerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De meeste mannelijke woorden eindigen op een medeklinker: Вв. паспорт \ аэропорт – <i>paspoort</i> \ <i>luchthaven</i> • De meeste vrouwelijke woorden eindigen op -а of -я: виза \ фамилия – <i>visum</i> \ <i>achternaam</i> • Woorden op -ь kunnen mannelijk of vrouwelijk zijn. словарь – <i>woordenboek</i> (mannelijk) площадь – <i>plein</i> (vrouwelijk) • De meeste onzijdige woorden eindigen op -о of -е: метро \ море – <i>metro</i> \ <i>zee</i> Het woord кофе (<i>coffee</i>) is mannelijk. Het is een uitzondering. • Woorden op -мя zijn onzijdig. имя - <i>naam</i>

		<p>Er is echter geen een-op-een relatie tussen de woordgeslachten van het Nederlands en het Russisch.</p>
	<p>4 naamvallen</p>	<p>6 naamvallen (voor mannelijk, vrouwelijk, onzijdig, meervoud):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nominatief (onderwerp / naamwoordelijk deel van het gezegde) Bv. <u>Кни́га</u> на столé. – <i>Het <u>boek</u> ligt op de tafel.</i> - Genitief (o.a. om bezit relatie te duiden) Bv. Кни́га <u>Бори́са</u> на столé. – <i>Het boek van <u>Boris</u> ligt op de tafel.</i> - Datief (o.a. om meewerkend voorwerp uit te drukken) Bv. Я дал кни́гу <u>Бори́су</u>. – <i>Ik heb het boek aan <u>Boris</u> gegeven.</i> - Accusatief (o.a. om lijdend voorwerp uit te drukken) Bv. Я ви́дел <u>Та́ню</u>. – <i>Ik heb <u>Tanja</u> gezien.</i> - Instrumentalis (o.a. om het instrument van de handeling aan te geven) Bv. Та́ня писáла <u>карандашо́м</u>. – <i>Tanja schreef met een <u>potlood</u>.</i> - Locatief / prepositief (wordt uitsluitend gebruikt na bepaalde voorzetsels) Bv. Кни́га на <u>столé</u>. – <i>Het boek ligt op de <u>tafel</u>.</i>
		<p>3 verbuigingsklassen (declinatie): bepaalt hoe een zelfstandig naamwoord in verschillende naamvallen wordt verbogen. Er zijn woorden die onverbuigbaar zijn en daardoor niet tot de drie declinaties behoren en altijd dezelfde vorm behouden (bv. кино́ <i>bioscoop</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1e declinatie: alle woorden waarvan de nominatief eindigt op een medeklinkerteken (mannelijk) Bv. уро́к <i>les</i> sommige woorden waarvan de nominatief eindigt op het zachte teken -ь (mannelijk) день <i>dag</i> alle woorden waarvan de nom.sg. eindigt op -о, -е of -ë (onzijdig) нача́ло <i>begin</i> • 2e declinatie:

		<p>alle woorden waarvan de nominatief eindigt op -a of -я (vrouwelijk, behalve mannelijke personen) волна́ <i>golf</i>; семья́ <i>gezin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 3e declinatie: sommige woorden waarvan de nominatief eindigt op het zachte teken -ь (vrouwelijk) тетра́дь <i>schrift</i> tien woorden op -мя (onzijdig) и́мя <i>naam</i> het unieke woord путь <i>weg</i> (mannelijk)
	Meervoud kent 2 uitgangen -s en -en + uitzonderingen	Uitgangen per geslacht (mannelijk, vrouwelijk, onzijdig)
Voornaamwoorden	Beide talen kennen persoonlijke, wederkerende, bezittelijke, vragende, betrekkelijke, aanwijzende, uitroepende, wederkerig en onbepaalde voornaamwoorden.	
Местоимения	Er moet een onderwerp in de zin staan, in de vorm van een zelfstandig naamwoord of een persoonlijk voornaamwoord.	Persoonlijk voornaamwoord kan weggelaten worden als dit onderwerp van de zin is. Het weglaten van het onderwerp vindt in het Russisch in alle tijdsvormen plaats en zowel in stellende zinnen als in vraagzinnen.
	Bezittelijk voornaamwoord wordt gebruikt na zelfstandig naamwoord met <i>van</i>	Bezittelijk voornaamwoord wordt zelfstandig gebruikt Вв. Это машина <u>Яна</u> . – <i>Deze auto is van Jan.</i>
	Bezittelijk voornaamwoord kan enkel voor het zelfstandig naamwoord staan.	Bezittelijk voornaamwoorden mogen in het Russisch in dezelfde vorm zowel vóór als achter het zelfstandig naamwoord staan: мой брат - (letterlijk: <u>mijn</u> broer) брат мой - (letterlijk: broer <u>mijn</u>)
	In het Nederlands bestaan er vijf verschillende wederkerende voornaamwoorden, namelijk: 'me/mijzelf', 'je/jezelf', 'zich/zichzelf', 'ons/onszelf', en 'u/uzelf'.	Het Russisch kent slechts één vorm die, in tegenstelling tot het Nederlands, bij elke persoon en elk getal wordt gebruikt: Вы говорили о себе – <i>U sprak over uzelf.</i> Вы говорили о себе – <i>Jullie spraken over jezelf.</i> Они говорили о себе – <i>Zij spraken over zichzelf.</i>

	Van sommige persoonlijke voornaamwoorden bestaan er twee versies: een die nadruk geeft (mij, jou, zij) en een neutrale (me, je, ze).	Het Russisch kent alleen de neutrale varianten. 'Je' en 'jou' worden bijvoorbeeld met hetzelfde Russische voornaamwoord vertaald: Bv. Как у <u>тебя</u> дела? А у <u>тебя</u> ? - <i>Hoe gaat het met je? En met jou?</i>																																							
	Gebruik van onbepaald voornaamwoord <i>men</i> (formeel) / <i>ze</i> (informeel)	Onbepaald voornaamwoord <i>men</i> ontbreekt: pro-drop. In het Russisch bestaat wel een equivalent van 'ze' ('oni'), maar meestal wordt het woordje helemaal weggelaten. Bv. <u>Говорят</u> , что это делать нельзя. - <i>Men zegt dat dat niet mag.</i>																																							
Lidwoorden <i>Предлоги</i>	Lidwoorden <i>de, het, een</i>	Geen lidwoorden																																							
Bijvoeglijke naamwoorden (adjectief) <i>Прилагательные</i>	3 trappen van vergelijking																																								
		Het bijvoeglijk naamwoord congrueert volledig met het zelfstandig naamwoord. Dat betekent dat het zich in geslacht, getal en naamval richt naar het bijhorende zelfstandig naamwoord. Bv. Красная площадь (v) – het <i>Rode Plein</i> > на Красной площади (6 ^e nv.) – <i>op het Rode Plein</i>																																							
		De verbuiging Bv. н ^о вый – <i>nieuw</i> ⁴ (reguliere uitgangen):																																							
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">enkelvoud</th> <th colspan="2">meervoud</th> </tr> <tr> <th>mannelijk</th> <th>vrouwelijk</th> <th>onzijdig</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1^e naamval</td> <td>Н^овый (-ij)</td> <td>Н^овая (-aja)</td> <td>Н^овое (-oje)</td> <td>Н^овые (-ije)</td> </tr> <tr> <td>2^e naamval</td> <td>Н^ового (-ogo)</td> <td>Н^овой (-oj)</td> <td>Н^ового (-ogo)</td> <td>Н^овых (-ix)</td> </tr> <tr> <td>3^e naamval</td> <td>Н^овому (-ому)</td> <td>Н^овой (-oj)</td> <td>Н^овому (-ому)</td> <td>Н^овым (-im)</td> </tr> <tr> <td>4^e naamval</td> <td>1/2</td> <td>Н^овую (-uju)</td> <td>Н^овое (-oje)</td> <td>1/2</td> </tr> <tr> <td>5^e naamval</td> <td>Н^овым (-im)</td> <td>Н^овой (-oj)</td> <td>Н^овым (-im)</td> <td>Н^овыми (-imi)</td> </tr> <tr> <td>6^e naamval</td> <td>Н^овом (-om)</td> <td>Н^овой (-oj)</td> <td>Н^овом (-om)</td> <td>Н^овых (-ix)</td> </tr> </tbody> </table>		enkelvoud		meervoud		mannelijk	vrouwelijk	onzijdig		1 ^e naamval	Н ^о вый (-ij)	Н ^о вая (-aja)	Н ^о вое (-oje)	Н ^о вые (-ije)	2 ^e naamval	Н ^о вого (-ogo)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вого (-ogo)	Н ^о вых (-ix)	3 ^e naamval	Н ^о вому (-ому)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вому (-ому)	Н ^о вым (-im)	4 ^e naamval	1/2	Н ^о вую (-uju)	Н ^о вое (-oje)	1/2	5 ^e naamval	Н ^о вым (-im)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вым (-im)	Н ^о выми (-imi)	6 ^e naamval	Н ^о вом (-om)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вом (-om)	Н ^о вых (-ix)
	enkelvoud			meervoud																																					
	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig																																						
1 ^e naamval	Н ^о вый (-ij)	Н ^о вая (-aja)	Н ^о вое (-oje)	Н ^о вые (-ije)																																					
2 ^e naamval	Н ^о вого (-ogo)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вого (-ogo)	Н ^о вых (-ix)																																					
3 ^e naamval	Н ^о вому (-ому)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вому (-ому)	Н ^о вым (-im)																																					
4 ^e naamval	1/2	Н ^о вую (-uju)	Н ^о вое (-oje)	1/2																																					
5 ^e naamval	Н ^о вым (-im)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вым (-im)	Н ^о выми (-imi)																																					
6 ^e naamval	Н ^о вом (-om)	Н ^о вой (-oj)	Н ^о вом (-om)	Н ^о вых (-ix)																																					

⁴ <http://www.russischegrammatica.nl/naamvallen/>, geraadpleegd op 28/02/2020

		Er zijn ook andere woorden (veel voornaamwoorden, rangtelwoorden, deelwoorden, zelfstandige naamwoorden die afgeleid zijn van bijvoeglijke naamwoorden), die worden verbogen als bijvoeglijke naamwoorden.												
Telwoorden <i>Числительные</i>	De volgorde van de samengestelde telwoorden gaat altijd van klein naar groot.	De volgorde van de samengestelde telwoorden gaat altijd van groot naar klein.												
Bijwoorden <i>Наречия</i>		Bijwoorden hebben geen getal, geslacht of naamval. Ze richten zich op geen enkele manier naar het woord dat ze nader bepalen: er is maar één vorm, en die is onveranderlijk. Veel bijwoorden zijn afgeleid van dezelfde stam als het bijvoeglijk naamwoord. Bijwoorden gaan meestal uit op -o en worden niet verbogen. Bijwoorden kunnen zijn afgeleid van een bijvoeglijk naamwoord of geheel op zichzelf staan Bv. Он <u>прекрасно</u> говорит по-русски – <i>Hij spreekt <u>goed</u> Russisch.</i>												
Deelwoorden <i>Причастия</i>	Eén werkwoord heeft 1 deelwoord.	Eén werkwoord heeft 4 deelwoorden: <table border="1" data-bbox="1111 852 2029 1283"> <tr> <td>tegenwoordig actief deel- woord</td> <td>чита́ющий студéнт</td> <td><i>de <u>lezende</u> student</i></td> </tr> <tr> <td>tegenwoordig passief deelwoord</td> <td>чита́емая кнѳга</td> <td><i>het <u>gelezen wordende</u> boek; het boek dat gelezen wordt</i></td> </tr> <tr> <td>verleden actief deelwoord</td> <td>чита́вшие студéнты</td> <td><i>de <u>gelezen hebbende</u> studenten; de studenten die lazen</i></td> </tr> <tr> <td>verleden passief deelwoord</td> <td>про́читанная кнѳга</td> <td><i>het <u>gelezen zijnde</u> boek; het <u>gelezen</u> boek</i></td> </tr> </table>	tegenwoordig actief deel- woord	чита́ющий студéнт	<i>de <u>lezende</u> student</i>	tegenwoordig passief deelwoord	чита́емая кнѳга	<i>het <u>gelezen wordende</u> boek; het boek dat gelezen wordt</i>	verleden actief deelwoord	чита́вшие студéнты	<i>de <u>gelezen hebbende</u> studenten; de studenten die lazen</i>	verleden passief deelwoord	про́читанная кнѳга	<i>het <u>gelezen zijnde</u> boek; het <u>gelezen</u> boek</i>
tegenwoordig actief deel- woord	чита́ющий студéнт	<i>de <u>lezende</u> student</i>												
tegenwoordig passief deelwoord	чита́емая кнѳга	<i>het <u>gelezen wordende</u> boek; het boek dat gelezen wordt</i>												
verleden actief deelwoord	чита́вшие студéнты	<i>de <u>gelezen hebbende</u> studenten; de studenten die lazen</i>												
verleden passief deelwoord	про́читанная кнѳга	<i>het <u>gelezen zijnde</u> boek; het <u>gelezen</u> boek</i>												
		Constructies met deelwoorden worden door komma gescheiden. Deelwoorden worden verbogen.												

<p>Gerundia <i>Деепричастие</i></p>	<p>Geen gerundium (tenzij in begrip van verbaal substantief (verbuiging van de infinitief): bv. Het fietsen)</p>	<p>Twee gerundia:</p> <table border="1" data-bbox="1111 272 2027 699"> <tr> <td data-bbox="1111 272 1424 472"> <p>imperfectief gerundium</p> </td> <td data-bbox="1424 272 1686 472"> <p>Чита́я кнѳгу, студѳнт вошёл в ко́мнату.</p> </td> <td data-bbox="1686 272 2027 472"> <p><u>Lezende een boek kwam de student de kamer binnen.</u> (letterlijk) <i>De student kwam <u>al lezend</u> de kamer binnen.</i> (vrij)</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="1111 472 1424 699"> <p>perfectief gerundium</p> </td> <td data-bbox="1424 472 1686 699"> <p>Прочита́в кнѳгу, студѳнт пошёл до́мой.</p> </td> <td data-bbox="1686 472 2027 699"> <p><u>Gelezen hebbende het boek, ging de student naar huis.</u> (letterlijk) <i>Toen hij het boek <u>uit had</u>, ging de student naar huis.</i> (vrij)</p> </td> </tr> </table>	<p>imperfectief gerundium</p>	<p>Чита́я кнѳгу, студѳнт вошёл в ко́мнату.</p>	<p><u>Lezende een boek kwam de student de kamer binnen.</u> (letterlijk) <i>De student kwam <u>al lezend</u> de kamer binnen.</i> (vrij)</p>	<p>perfectief gerundium</p>	<p>Прочита́в кнѳгу, студѳнт пошёл до́мой.</p>	<p><u>Gelezen hebbende het boek, ging de student naar huis.</u> (letterlijk) <i>Toen hij het boek <u>uit had</u>, ging de student naar huis.</i> (vrij)</p>
<p>imperfectief gerundium</p>	<p>Чита́я кнѳгу, студѳнт вошёл в ко́мнату.</p>	<p><u>Lezende een boek kwam de student de kamer binnen.</u> (letterlijk) <i>De student kwam <u>al lezend</u> de kamer binnen.</i> (vrij)</p>						
<p>perfectief gerundium</p>	<p>Прочита́в кнѳгу, студѳнт пошёл до́мой.</p>	<p><u>Gelezen hebbende het boek, ging de student naar huis.</u> (letterlijk) <i>Toen hij het boek <u>uit had</u>, ging de student naar huis.</i> (vrij)</p>						
<p>Voorzetsels <i>Предлоги</i></p>	<p>Voorzetsels kunnen soms ook voor bijwoorden en andere voorzetsels staan</p>	<p>Voorzetsels kunnen uitsluitend worden gecombineerd met zelfstandige en bijvoeglijke naamwoorden, voornaamwoorden en telwoorden Bv. Лѳна сидѳла <u>в ко́мнате</u>. – <i>Lena zat <u>in de kamer</u></i> <u>Вчера́шняя</u> газѳта - <i>De krant <u>van gisteren</u></i></p> <p>Voorals als een voorzetsel geen directe betrekking heeft op een plaats in de ruimte of een moment in de tijd is zijn precieze betekenis of vertaling niet te beredeneren vanuit het Nederlands: Bv. пѳсни <u>под</u> гита́ру - <i>liedjes <u>voor</u> gitaar</i></p> <p>Er zijn vaste combinaties van de voorzetsels met de werkwoorden en zelfstandige naamwoorden die niet noodzakelijk overeenkomen met de combinaties in het Nederlands.</p> <p>In het Russisch worden soms de voorzetsels gebruikt waar in het Nederlands kan ontbreken of omgekeerd: Bv. дверь <u>в</u> сад – <i>tuindeur</i></p>						

		писа́ть перо́м – <u>met</u> een vulpen schrijven
Voegwoorden <i>Союзы</i>	Gebruik van nevenschikkende en onderschikkende voegwoorden	

2.2. Syntaxis: zinsopbouw

Woordvolgorde in stellende- en bijzinnen

In het Nederlands is de standaardwoordvolgorde in hoofdzinnen: Onderwerp - Werkwoord - Lijdend voorwerp/Meewerkend voorwerp. Daar kan soms van worden afgeweken, maar dat is niet gebruikelijk. In het Russisch geldt dezelfde standaardvolgorde als in het Nederlands. Het is in het Russisch echter veel gebruikelijker de woordvolgorde te veranderen afhankelijk van de communicatieve doelen van de spreker, waardoor het lijdend voorwerp of het werkwoord vooraan in de zin komt te staan. In het Russisch is dan aan de uitgangen van de woorden te zien welke functie (onderwerp, lijdend voorwerp of meewerkend voorwerp) ze in de zin hebben.

Daarnaast, zoals erboven reeds vermeld, hoeven hoofdzin en bijzin niet in dezelfde tijd te staan. In de schrijftaal zijn alle soorten bijzinnen met komma's gescheiden.

Russisch is een pro-drop taal. Dit houdt in dat het onderwerp in veel gevallen kan worden weggelaten.

Ja/nee - vraagzinnen

In het Nederlands is het gebruikelijk ja/nee-vragen te beginnen met het werkwoord: 'Kom je ook?'. Ja/nee-vragen kunnen ook gevormd worden met de standaardwoordvolgorde en een stijgende intonatie: 'Je komt ook?', maar dit is minder gebruikelijk. In het Russisch verandert de woordvolgorde bij ja/nee-vragen niet. Daarin wordt dus alleen een stijgende intonatie gebruikt om duidelijk te maken dat het om een vraag gaat.

Bv: Ты завтра вернешься? – *Kom je morgen terug?*

Zinnen met vraagwoorden

In het Nederlands komt in vraagzinnen met vraagwoorden het werkwoord direct na het vraagwoord ('Wat zeg jij?'). Het persoonlijk voornaamwoord komt dan dus achter het werkwoord, in plaats van ervoor, zoals in standaard hoofdzinnen ('Jij zegt dat'). In het Russisch wordt in vraagzinnen echter de standaardzinsvolgorde aangehouden en het vraagwoord komt ervoor:

Bv: Что ты говоришь? – *Wat zeg je?*

Woordvolgorde bijwoordelijke bepaling

In tegenstelling tot het Nederlands staat een bijwoordelijke bepaling in het Russisch voor (en niet na zoals in het Nederlands) het werkwoord.

Bv: Он весело вбежал в комнату - Hij rende vrolijk de kamer binnen'

Ontkenning

In het Russisch in een ontkenkende zin staat de negatie altijd voor het woord waar het om gaat. In het Nederlands komt het woord 'niet' op andere posities, afhankelijk van wat er ontkend wordt.

Я не приду - *Ik kom niet*

Он этого не видит - *Hij ziet het niet*

Это не было красиво - *Dat was niet mooi*

Het is in het Russisch ook mogelijk om dubbele negatie te gebruiken: nooit niet.

Я никогда его не видел - *Ik heb hem nooit gezien*

De enkele ontkenning komt voor als de hele zin of een bepaald deel uit de zin wordt ontkend. In het Nederlands wordt dan het woordje 'niet' gebruikt.

Вн. Я не приду - *Ik kom niet*

Het Russisch kent geen onderscheid tussen 'niet' en 'geen'.

3. Conclusie

Zoals we hierboven kunnen zien, naast de gelijkenissen, kennen het Russisch en het Nederlands aanzienlijke verschillen zowel bij de vorming en gebruik in de zin van de verschillende woordsoorten, als in de zinsopbouw.

Wat de woordsoorten betreft, zien we vooral grote verschillen in de vorming van tijden (vn. verleden tijd), gebruik van aspect, markering van geslacht, naamvallen, verbuigingsklassen, het vormen van meervoud, lidwoorden, volgorde van de samengestelde telwoorden, deelwoorden, gerundium en voorzetsels.

Ook de flexibiliteit van de woordvolgorde en ontkenning verschillen aanzienlijk.

4. Literatuur

- Cursus Taaldiagnostiek bij meertalige kinderen voor tolken. Code, Expertisecentrum voor ontwikkeling en leren, Thomas More
- [Diplomatie.belgium.be](https://diplomatie.belgium.be), geraadpleegd op 27/02/2020
- [Meertaligheidsaantalstoornissen.vu.weebly.com](https://meertaligheidsaantalstoornissen.vu.weebly.com), geraadpleegd op 27/02/2020
- [Moedint2.nl](https://moedint2.nl)
- [News.rambler.ru](https://news.rambler.ru), geraadpleegd op 27/02/2020
- [NT2-handleiding Russisch](#). Een ondersteunend naslagwerk voor NT2-docenten die werken met cursisten met het Russisch als moedertaal. Anastasiya Polozun, Universiteit Utrecht, April 2015.
- [Russische basisgrammatica](#). Onder redactie van Pepijn Hendriks, Jos Schaeken, Eugenie Stapert. Opleiding Russische Studies Universiteit Leiden 2019 (derde druk)
- [Russischegrammatica.nl](https://russischegrammatica.nl), geraadpleegd op 27/02/2020
- [Wikipedia.org](https://wikipedia.org), geraadpleegd op 27/02/2020